

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

gp.mk@gov.si
Številka: 0070-6/2013
Ljubljana, dne 13.9. 2013
EVA 2013-3340-0001
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12 in 21/13) je Vlada Republike Slovenije na ... seji sprejela SKLEP: »Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo ter ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem postopku.« Tanja Šarabon GENERALNA SEKRETARKA Sklep prejmejo: - Ministrstvo za kulturo, - Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, - Ministrstvo za notranje zadeve, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– dr. Uroš Grilc, minister
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:
– dr. Uroš Grilc, minister – dr. Aleš Črnič, državni sekretar

– Matej Zavrl, vodja Pravne službe – Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve		
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
/Navesti razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji med. pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku (169.člen Poslovnika Državnega zbora)/		
4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:		
/Navesti razloge/		
5. Kratek povzetek gradiva		
Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07- uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11, v nadaljevanju: ZUJIK), ki je v veljavi že od leta 2002, je bil v času izvajanja deležen že kar nekaj sprememb. ZUJIK, ki ureja specifične delovanje na področju kulture, se je v nekaterih določbah izkazal za pomanjkljivega oziroma neustreznega, tudi zaradi sprememb na drugih področjih, ki niso v pristojnosti Ministrstva za kulturo. Zakon je v nekaterih delih potreben korenitih sprememb, ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture. Zato se s predlaganimi spremembami zakona pristopi le k najnujnejšim, s katerimi se odpravljajo najbolj pereče težave v zvezi z izvajanjem zakona in zagotavljanjem javnega interesa. Nekatere spremembe pomenijo tudi podlage za pripravo kasnejših korenitejših sprememb na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, participacije civilne družbe in finančnih spodbud. Predlagana novela se nanaša na nujne spremembe na področju delovanja javnih zavodov, rešitve, vezane na izvajanje podpore javnim kulturnim programom in kulturnim projektom, zagotavljanja prostorskih pogojev za kulturno ustvarjalnost, samozaposlitve na področju kulture, nacionalno poklicno in interno kvalifikacijo ter poklicno pokojnino baletnih plesalcev.		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: -na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, -na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna -na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
Ministrstvo za kulturo	U 3511-11-0012	131123/ Samostojni ustvarjalci na področju kulture	5.831.517	5.831.517
Ministrstvo za kulturo	3511-11-0013	131130/ Nepredvidene akcije	250.000	150.000
Ministrstvo za kulturo	3511-11-0021	131113/ JZ na področju KD	37.635.628	37.156.457
Ministrstvo za kulturo	3511-11-0005	131083/ JZ na področju filma in AV kulture	1.477.419	1.431.176
Ministrstvo za kulturo	3511-11-0014	131084/ JZ um. programi	49.669.558	48.413.494
Ministrstvo za kulturo	3511-11-0008	131082/NUK	6.289.002	6.302.752

Ministrstvo za kulturo	3340-13-001	131088/materialni stroški	805.029	775.029
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

/OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

-II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

- proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

-II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a.

-II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Predlagane rešitve ne bodo imele posledic za državni proračun. Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti novih sredstev v državnem proračunu, vsi ukrepi bodo izvajani v okviru obstoječih okvirov proračunskih sredstev. Zakon prav tako nima posledic na druga javnofinančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA

Datum objave: 29. 5. 2013

Na dan javne objave je Ministrstvo za kulturo zainteresirani javnosti na tiskovni konferenci predstavilo osnutek predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Dne 4. In 18. 6. 2013 je bila javna obravnava v okviru seje Nacionalnega sveta za kulturo, ter dne 9. 7. 2013 izveden posvet Ministrstva za kulturo s predstavniki občin.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- javni zavodi s področja kulture,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine, združenja občin in druga zainteresirana javnost.

Mnenja, predloge in pripombe so podali: Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije, SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, Obalni sindikat delavcev v kulturi, Skupnost občin Slovenije, Nacionalni svet za kulturo Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, Državni svet RS, Slovenski filmski center, javna agencija Republike Slovenije, Narodna in univerzitetna knjižnica, plesalcev ljubljanskega baleta in plesalci ansambla ljubljanskega baleta SNG Opera in Balet Ljubljana, Kolegij direktorjev slovenskih gledališč, CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Zveza kulturnih društev Slovenije, Asociacija, Slovensko muzikološko društvo, Mreža sodobnega plesa, Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Odprta zbornica za sodobno umetnost, Združenje dramških umetnikov Slovenije, Feministična akcija, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Združenje zgodovinskih mest, Pozitivna Slovenija- Odbor za kulturo, Mag. Peter Tomaž Dobrila, Dr. Vesna Čopič in Mitja Rotovnik, Mag. Damjana Fortunat Černilogar, Dr. Borut Smrekar, Marija Mojca Pungerčar, Delovna skupina za obravnavo vprašanj, povezanih s statusom samozaposlenih v kulturi.

Mnenja, predloge in pripombe zainteresirane javnosti ter stališča Ministrstva za kulturo so povzeti v preglednici, ki je priloga temu gradivu. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) je po več kot desetih letih od uveljavitve potreben korenitih sprememb. Priprava novega zakona je predvidena do konca leta 2013, do takrat pa se bodo z novelo zakona izvedli le nujni popravki in odpravile težave, ki so se pojavile pri njegovem izvajanju in zagotavljanju javnega interesa. Zato so bile v pretežni meri upoštevane tiste pripombe, ki se nanašajo le na nujne spremembe ZUJIK oziroma na ožji krog deležnikov. Predlogi, ki se nanašajo na sistemske spremembe in ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture, bodo upoštevani pri pripravi osnutka celovitih sprememb ZUJIK.		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: - Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, - Ministrstvu za notranje zadeve, - Ministrstvu za pravosodje, - Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, - Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, - Ministrstvu za finance.		
Datum pošiljanja: 16. 7. 2013		
Gradivo je usklajeno:	je delno	
	Bistvena odprta vprašanja:	
	- nasprotovanje Ministrstva za finance novim ukrepom, predplačili, ureditvi začasnega financiranja	
		Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
Dr. Uroš Grilc MINISTER		

PRILOGE:

- Preglednica prispelih pripomb zainteresirane javnosti
- Sklep Vlade RS
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12 in 21/13) je Vlada Republike Slovenije na ... seji sprejela

SKLEP:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo ter ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem postopku.«

Tanja Šarabon
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za kulturo,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

PREDLOG

[EVA2013-3340-0001]

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URESNIČEVANJU JAVNEGA INTERSA ZA KULTURO

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07- uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11, v nadaljevanju: ZUJIK), ki je v veljavi že od leta 2002, je bil v času izvajanja deležen že kar nekaj sprememb. ZUJIK, ki ureja specifične delovanja na področju kulture, se je v nekaterih določbah izkazal za pomanjkljivega oziroma neustreznega, tudi zaradi sprememb na drugih področjih, ki niso v pristojnosti Ministrstva za kulturo. Zakon je v nekaterih delih potreben korenitih sprememb, ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture. Zato se s predlaganimi spremembami zakona pristopi le k najnujnejšim, s katerimi se odpravljajo najbolj pereče težave v zvezi z izvajanjem zakona in zagotavljanjem javnega interesa. Nekatere spremembe pomenijo tudi podlage za pripravo kasnejših korenitejših sprememb na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, participacije civilne družbe in finančnih spodbud.

1. Dokumenti javnega interesa na področju kulture

Določbe zakona, ki urejajo nacionalni program za kulturo, so se izkazale za pomanjkljive predvsem glede načina njegovega dopolnjevanja. Srečevali smo se s težavami pri umestitvi in izvajanju ključnih projektov, tudi tistih, ki bi jih lahko vezali na evropska sredstva, ki so se v času veljavnosti nacionalnega programa izkazali za projekte v javnem interesu.

Na nivoju lokalnih skupnosti opazamo odsotnost lokalnih programov za kulturo. Glede na to, da je to dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo na lokalni ravni, je nujno, da ga sprejme vsaka lokalna skupnost. Zato se jih na ravni zakona izrecno zaveže k sprejetju lokalnih programov za kulturo, pri čemer je treba upoštevati velikost kot tudi populacijo, ki jo zajema posamezna skupnost. Mestne občine kot kulturno središče širšega območja se zavežejo k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Za preostale lokalne skupnosti pa zadostuje, da so javni interes, cilji, prioritete, ukrepi in kazalci na področju kulture zajeti v katerem drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Na pobudo občin se uvede tudi podlaga za oblikovanje skupnega programa manjših občin, kadar so njihovi programi sorodni oziroma se vsebine prepletajo.

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in agencijam ni ustrezno urejeno, to pa povzroča težave pri izvedbi njihovega financiranja. Neurejeno je tudi začasno financiranje v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija nima pravočasno sprejetega letnega načrta oziroma programa dela, oziroma če proračun države ali lokalne skupnosti ni pravočasno sprejet. Tako kot pri javnih zavodih je tudi pri javnih skladih in javnih agencijah ugotovljeno pomanjkljivo strateško načrtovanje. Za uresničevanje javnega interesa so potrebne dolgoročne usmeritve, ki jih zasleduje posamezni nosilec javnega interesa, med katere spadajo tudi javne agencije in javni skladi.

2. Na področju javnega sektorja oziroma delovanja javnih zavodov so potrebne korenite spremembe, vendar pa se s predlagano dopolnitvijo zakona urejajo le najnujnejše, ki hkrati že dajejo podlago za pripravo sistemskih sprememb.

Javni zavodi morajo imeti za udejanjanje javnega interesa, zaradi katerega so ustanovljeni, veljavne strateške načrte, saj lahko le tako trajno in nemoteno zagotavljajo kulturne dobrine, ki so

v javnem interesu. Javni zavodi naj bi imeli veljaven strateški načrt za pet let, ki pa lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Za konsistentnost načrtov je potrebna opredelitev njegove vsebine, za izvedljivost in finančno ustreznost pa je nujno, da javni zavod pridobi predhodno mnenje ustanovitelja in financerja javnega zavoda. Veljavni ZUJIK ne ureja začasnega financiranja javnih zavodov za tekoče leto.

Člani svetov zavodov so strokovnjaki z različnih področij, vendar se ugotavlja, da nimajo ustreznega znanja, ki je specifično za poslovanje javnih zavodov s področja kulture, zato se pojavlja potreba po specifičnem usposabljanju članov svetov.

3. Podpora javnim kulturnim programom in kulturnim projektom ter zagotavljanje prostorskih pogojev za njihovo izvajanje

Sedanja ureditev na področju javne kulturne infrastrukture ter zagotavljanja prostorskih pogojev ne omogoča uporabe infrastrukture tistim posameznikom, ki delujejo na področju kulturnih dejavnosti neprofitno in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Tako lahko npr. atelje uporablja le posameznik, katerega kulturni projekt je že financiran iz javnih sredstev.

V praksi se pojavljajo težave z opredelitvijo stroškov, ki naj bi jih nosil upravljavec oziroma uporabnik javne infrastrukture. To zlasti izhaja iz uporabe različnih terminologij zakonov, ki urejajo infrastrukturo in vzdrževanje (npr. Zakon o graditvi objektov). Velik problem pa povzroča tudi določba, ki ureja upravičenost do nadomestila stroškov, kadar upravljavec oziroma uporabnik javne kulturne infrastrukture odda njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem.

SedANJI zakon zavezuje javne zavode k zagotavljanju polne izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, ki jo pridobi z aktom o ustanovitvi, le ta zaveza mora biti dana za vso javno kulturno infrastrukturo, ki jo ima javni zavod v upravljanju, ne glede na način njene pridobitve. Tako kot javni zavodi bi morali biti k polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture zavezani vsi kulturni izvajalci, ki jo imajo v upravljanju.

V postopkih javnih pozivov in javnih razpisov je neurejena faza ustavitve postopka iz utemeljenih razlogov (kot je npr. zmanjševanje proračunskih sredstev zaradi finančne situacije, v kateri se je znašla Slovenija). Vsak postopek se mora zaključiti z dokončno odločitvijo, nujna pa je zakonska ureditev obveznosti razpisovalca do prijaviteljev. Subjekt, ki objavi razpis mora namreč upravičencem tovrstno odločitev sporočiti prijaviteljem v zakonskem roku in jo tudi obrazložiti.

Določba v zvezi z interventnim financiranjem je premalo specifična in pogojev za financiranje ne opredeljuje v zadostni meri. Zato je nujno potrebna dopolnitev, ki loči kulturne projekte med tiste, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture in tiste za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden. V primeru slednjih mora biti javni interes za tovrstno sofinanciranje posebej utemeljen.

Na področju izvajanja pogodb v javnem interesu so potrebne uskladitve med večletnimi in enoletnimi pogodbami. Z namenom omogočanja kulturnim izvajalcem dolgoročnejše načrtovanje in s tem izvajanje kvalitetnejše produkcije pa se je pojavila težnja po sklepanju večletnih pogodb za obdobje do petih let, kadar gre za javne kulturne programe oziroma večletne kulturne projekte.

Pristopi se k dopolnitvi zakona, s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede na specifične javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ter poplačila udeleženi umetniških in strokovnih kadrov, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. Že v tem trenutku zaradi zastojev pri izvajanju postopkov javnega sofinanciranja, ki so posledica javnofinančnega položaja, namreč prihaja do razmeroma poznega odločanja o upravičenosti, praviloma šele v začetku druge polovice posameznega proračunskega leta, kar povzroča situacije, ki zaidejo na mejo smiselnosti in izvedljivosti. Poleg tega je treba poudariti, da je praksa sofinanciranja za področje kulture na nivoju EU že vpeljala avansiranje sofinancerskega deleža v primerljivih odstotkih. S tem se omogočijo nemoteno delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačilo posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost, in nemoteno prevzemanje drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine 50 % vrednosti

sofinanciranega deleža. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi; evropske institucije so namreč že uvedle predplačila za financirane kulturnih programov in kulturnih projektov (razpisi Izvajalske agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura).

Predplačila se bodo uvedla kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. S predlagano dopolnitvijo se mora uvesti popoln pregled nad porabo sredstev s strani financerja, tako da se ne bo odstopalo od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev.

Izvajalci kulturnih programov ali projektov, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, velikokrat ne morejo zagotoviti zagonskih oziroma zadostnih lastnih sredstev za kvalitetno izvedbo programov kot tudi pravočasnega plačila sodelujočih v programu, saj gre praviloma za velike projekte. V praksi se kaže nujna potreba po podpori s strani državnega ali lokalnega proračuna, ki pa mora biti transparenta, hitra in vsem enako dostopna, se uvede postopek javnega poziva.

Ureditev financiranja ustanov s področja kulture, ki so ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, je nesistemska, saj financiranje tovrstnih ustanov ureja le Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, ki se sprejema za dveletno obdobje. Zato je potrebna sistemska ureditev znotraj določb ZUJIK. Tu so zajete le ustanove, ki so ustanovljene na podlagi zakona, ki ureja ustanavljanje ustanov.

V fazi sprejemanja odločitve ministra v postopkih javnih pozivov in javnih razpisov se želi odpraviti arbitrnost odločitev, zato bi njegova odločitev o financiranju morala biti vezana na predloge strokovne komisije s posameznega področja.

4. Samozaposlovanje na področju kulture

Socialni položaj samozaposlenih v kulturi in pogoji za njihovo ustvarjanje se je v zadnjih letih izjemno poslabšal. in Samozaposleni v kulturi so izjemno ranljiva skupina, katerih nizki prihodki odražajo njihovo težko situacijo, sploh v času sedanje gospodarske krize, ko je padla kupna moč in s tem tudi zanimanje za njihove stvaritve. Delujejo na majhnem in nestabilnem trgu. Na položaj ustvarjalcev vpliva zmanjšanje povpraševanja po storitvah, zaposlitvene možnosti in spremembe trga dela ter negativni vplivi sprememb zakonodaje. Na položaj samozaposlenih v kulturi vpliva tudi krčenje javnih sredstev za kulturo. Vse to pa posledično lahko pomeni okrnitev umetniškega ustvarjanja, izbrise iz razvida samozaposlenih v kulturi ter povečanje števila brezposelnih oseb. Zato je treba sprejeti ustrezne spodbude, ki bodo ustvarile boljše pogoje za njihovo delovanje oziroma položaj na sploh.

Iz podatkov samozaposlenih v kulturi¹, je največji delež samozaposlenih v kulturi v letu 2010 prejelo dohodke do višine minimalne plače (skoraj 42 %), skupaj več kot 91 % kulturnikov pa je imelo dohodke do višine povprečne plače. Upoštevajoč višji limit prihodkov iz opravljanja dejavnosti, ki je določen kot pogoj za vstop v sistem normiranih odhodkov, in sicer v višini 50.000 evrov in distribucijo kulturnikov po dohodkovnih razredih za leto 2010, le 4 samozaposleni ne bi mogli ugotavljali svoje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

V okviru nujnih sprememb zakona se uvedejo tisti ukrepi aktivne politike ministrstva, pristojnega za kulturo, ki so izvedljivi v kratkem času in bodo vplivali na izboljšanje položaja samozaposlenih v kulturi in pogoje njihovega ustvarjanja ter naredili status privlačnejši.

Sedanja ureditev povzroča neenakopravno obravnavo samozaposlenih v kulturi, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost, med tistimi ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene in tistimi ki niso. Pristojni davčni organi Republike Slovenije lahko pridobivajo

¹ Vir: MF

podatke o dohodkih posameznika, ki jih je dosegel v tujini le pod pogojem, da je posameznik rezident Republike Slovenije za davčne namene. Tako so lahko nerezidenti v Republike Slovenije kaj hitro v privilegiranem položaju, saj ni mogoče ugotavljati njihovega cenusa, posledično pa lahko v nekaterih primerih privede do neupravičenega plačevanja prispevkov iz državnega proračuna. Poleg tega nerezidenti Republike Slovenije za davčne namene v državni proračun, iz katerega se pokrivajo sredstva za plačevanje prispevkov za socialno varnost, ne prispevajo svojega deleža, tako kot to prispevajo rezidenti Republike Slovenije za davčne namene. Zato se morajo ustrezno dopolniti pogoji za uveljavljanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost.

Po sedANJI zakonodaji samozaposlenemu pravica preneha takrat, ko se sam odloči za upokoJitev in ni vezano na izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Navedeno je treba uskladiti s splošno upokoJitveno politiko. Prenehanje pravice do plačila prispevkov bi se moralo vezati na izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne upokoJitve, ne da bi s tem omejevali možnost nadaljevanja dejavnosti v okviru statusa samozaposlenega v kulturi. UpokoJenemu ustvarjalcu na področju kulture pa se bo, ob izpolnjevanju zakonskih pogojev, še vedno lahko podelila republiška priznavalnina.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje od treh let brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje. Pri vstopnem pogoju za pridobitev trajne pravice trenutna ureditev premalo upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek oziroma z zaposlitvijo v javnem zavodu s področja kulture. Spremembe morajo slediti tudi namenu stimuliranja zaposlenih v javnih zavodih za prehod na trg delovne sile v obliki samozaposlitve in večje mobilnosti kulturnih delavcev.

5. Nacionalna poklicna kvalifikacija

Na področju kadrov, zaposlenih v JZ na področju kulture, je sistem javne uprave, ki postavlja izobrazbo kot edino merilo za učinkovito opravljanje nalog na delovnem mestu, nepopoln. Neustrezno je urejen oziroma sistem podeljevanja certifikatov nacionalne poklicne kvalifikacije in njihovo upoštevanje pri vrednotenju delovnega mesta. Pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije, bi moral biti za potrebe zaposlovanja in plačnih razmerij priznan kot enakovreden javno veljavni izobrazbi, kadar gre za delovna mesta, za katera v Sloveniji ni formalnega šolskega izobraževanja.

6. Poklicna pokojnina baletnih plesalcev

Baletni plesalci so sicer že upravičeni do poklicnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi zavarovalne dobe s povečanjem, vendar pa je predlagana dodatna doba, ki se prišteje k dejanski zavarovalni dobi, to je $\frac{1}{4}$ obdobja, v katerem je bil zavarovanec vključen v obvezno dodatno zavarovanje, zanje premalo. Plesalci zaradi svojih psihofizičnih obremenitev kaj kmalu ne morejo opravljati svojega dela na zahtevani kakovostni ravni in jih zato več ni upravičeno vključevati v program. V praksi se zato dogaja, da enostavno niso dejavni, četudi imajo nekateri posamezniki delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas. Plesna kariera plesalcev, še posebej baletnih, se praviloma začne okoli dvajsetega leta in statistično povprečno konča med 35. in 40. letom starosti, odvisno od individualnih zmožnosti. Zato je v interesu kakovosti plesnih ansamblov in tudi zaradi zagotovitve vzgoje domačih plesalcev potrebno razviti ustrezen sistem poklicne pokojnine.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Ključni cilj predlaganih sprememb je odprava pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju zakona, ter priprava podlage za nadaljnje korenitejšje spremembe, ki bodo vključevale nove rešitve na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, samozaposlovanja v kulturi, participacije civilne družbe, finančnih spodbud in drugo.

2.2 Načela

Načela predlagane novele zakona ne odstopajo od načel temeljnega zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Z nujnimi spremembami izvedbene narave se njihovo uresničevanje operacionalizira v še nekoliko večji meri.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Določanje javnega interesa za kulturo:

- ohranja se dolžnost poročanja Vlade RS Državnemu zboru o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov. Natančneje se uredi možnost, da Vlada RS skupaj s poročilom predlaga tudi sprememba in dopolnitve nacionalnega programa za kulturo.;
- sprememba ohranja določbo glede vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo. Lokalne skupnosti se izrecno zavežejo k sprejemu lokalnih kulturnih programov tako, da se mestne občine kot kulturno središče širšega območja zavežejo k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Vsebina kulturnega programa drugih občin pa je lahko vključena v drug dokument razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Zaradi lokalnih skupnosti, katerih programi so sorodni oziroma se vsebine prepletajo, se uvede podlaga za oblikovanje skupnega kulturnega programa;
- javne agencije in javne sklade se zaveže k temu, da delujejo na podlagi strateškega načrta, ki ga sprejmejo za pet let. Zakon določa organe pristojne za sprejem strateškega načrta ter njegov obseg.

Na področju javnih zavodov se predlagajo naslednje nujne spremembe:

- javni zavodi se zavežejo k temu, da imajo veljaven strateški načrt za obdobje petih let, ki mora biti predhodno usklajevan z ustanoviteljem in financerjem. Določi se tudi obseg strateškega načrta;
- uredi se začasno financiranje javnih zavodov;
- uvede se obvezno usposabljanje članov sveta javnega zavoda in uredi podlaga za sprejem podzakonskega akta, s katerim se določi vsebina usposabljanja.

Rešitve, vezane na izvajanje podpore javnim kulturnim programom in kulturnim projektom ter zagotavljanje prostorskih pogojev za ustvarjanje:

- uredi se možnost oddaje javne kulturne infrastrukture v uporabo tudi tistim posameznikom, ki opravljajo kulturno dejavnost nepridobitno in njihovi kulturni projekti niso financirani iz javnih sredstev;
- pogodba o upravljanju ali uporabi javne kulturne infrastrukture se na podlagi javnega razpisa sklene za določen čas, ki se lahko podaljša z aneksom;
- na novo se opredeli kritje obratovalnih in drugih stroškov, ko se javna kulturna infrastruktura daje v upravljanje ali uporabo kulturnim izvajalcem brezplačno ter povračilo stroškov, če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem;
- uredi se ustavitev postopka javnega poziva oziroma javnega razpisa iz utemeljenih razlogov, z zavezo financerja, da upravičencem tovrstno odločitev sporoči in jo tudi obrazloži;
- natančneje se določi poraba interventnih sredstev glede na to ali gre za financiranje kulturnih projektov, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava ni mogoča zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju, ali za tiste, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden;
- ministra se v postopkih odločanja o financiranju javnih kulturnih programov in projektov veže na predlog strokovne komisije o razdelitvi proračunskih sredstev;
- izvajanje enoletne pogodbe v javnem interesu se uskladi z večletno pogodbo;

- uzakoni se pravna podlaga za možnost predplačil sofinanciranih javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, kadar je to upravičeno glede specifik javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, s čimer se želi približati tudi evropski praksi, ko so evropske institucije že uvedle predplačila za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov;
- uredi se financiranje projektov kulturnih izvajalcev, ki so uspešno kandidirali s kulturnimi projekti pri institucijah EU tako, da se uvede javni pozivi;
- financiranje javnih skladov in javnih agencij se uskladi s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike ter uredi začasno financiranje v prvem tromesečju tekočega leta;
- sistemsko se uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki so ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija.

Samozaposlovanje na področju kulture:

- uvedejo se spodbude za samozaposlene, ki bodo ustvarile boljše pogoje za kulturno ustvarjanje in naredile status privlačnejši (zagotavljanje računovodstva, podeljevanje žepnin, nadomestilo za čas bolezni...);
- glede upravičenosti do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna se uvede dodaten pogoj, vezan na rezidentstvo v Republiki Sloveniji za davčne namene;
- določi se prenehanje pravice po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Ne gleda na to pa bo posameznik še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čimer se sledi ciljem, ki jih narekujejo ureditve zakonov s področja zaposlovanja;
- pravica do plačila prispevkov za starejše samozaposlene, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje od treh let brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, se uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje s poudarkom na pomenu izjemnega kulturnega prispevka. Samozaposlenemu, ki doseže starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov pravica iz državnega proračuna, se priznana pravica vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, če mu je bila predhodno že priznana pravica v skupnem trajanju 20. let. V to obdobje se vštevata tudi čas zaposlitve v javnem zavodu s področja kulture.

Nacionalna poklicna kvalifikacija:

- ureja se nacionalna poklicna kvalifikacija z namenom njihovega upoštevanja pri vrednotenju delovnega mesta na način, da bo za potrebe zaposlovanja in plačnih razmerij priznan kot enakovreden javno veljavni izobrazbi.

Baletni plesalci:

- novela zakona ustrezno uredi poklicno pokojnino za baletne plesalce, povezano z naravo njihovega dela vezanega na psihofizične lastnosti ter zagotavljanje kakovostnih programov.

Vse ugotovljene pomanjkljivosti sedanje ureditve se rešujejo s predlaganim zakonom. Za izvajanje zakona bodo sprejeti naslednji podzakonski akti:

- podzakonski akt, ki bo urejal postopek neposrednega poziva za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij,
- podzakonski akt o ureditvi usposabljanju članov sveta javnih zavodov,
- sprememba Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11 in 64/12),
- sprememba Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10),
- javni zavodi, javni skladi in javne agencije s področja kulture, ki nimajo veljavnih strateških načrtov, ter lokalne skupnosti, ki nimajo lokalnih kulturnih programov, bodo za izvedbo zakona morale te sprejeti v roku, določenem v prehodnih določbah predlaganega zakona.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja

slovenske pravne ureditve s pravnim redom EU in ni z njim v nasprotju.

č) Usklajenost predloga predpisa:

Ob pripravi predpisa so bili v razpravo vključene nevladne organizacije, javni zavodi, predstavniki strokovne javnosti in občine.

c) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Osnutek predloga zakona je bil dne 29. 5. 2013 objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo, ter istega dne predstavljen zainteresirani javnosti na tiskovni konferenci. Stališča, predloge, mnenja in pripombe je bilo mogoče posredovati do 1. 7. 2013. Dne 4. in 18. 6. 2013 je bila javna obravnava v okviru seje Nacionalnega sveta za kulturo, ter dne 9. 7. 2013 izveden posvet Ministrstva za kulturo s predstavniki občin.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- javni zavodi s področja kulture,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine, združenja občin in druga zainteresirana javnost.

Mnenja, predloge in pripombe so podali: Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije, SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, Obalni sindikat delavcev v kulturi, Skupnost občin Slovenije, Nacionalni svet za kulturo Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, Državni svet RS, Slovenski filmski center, javna agencija Republike Slovenije, Narodna in univerzitetna knjižnica, plesalcev ljubljanskega baleta in plesalci ansambla ljubljanskega baleta SNG Opera in Balet Ljubljana, Kolegij direktorjev slovenskih gledališč, CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Zveza kulturnih društev Slovenije, Asociacija, Slovensko muzikološko društvo, Mreža sodobnega plesa, Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Odprta zbornica za sodobno umetnost, Združenje dramskih umetnikov Slovenije, Feministična akcija, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Združenje zgodovinskih mest, Pozitivna Slovenija- Odbor za kulturo, Mag. Peter Tomaž Dobrila, Dr. Vesna Čopič in Mitja Rotovnik, Mag. Damjana Fortunat Černilogar, Dr. Borut Smrekar, Marija Mojca Pungerčar, Delovna skupina za obravnavo vprašanj, povezanih s statusom samozaposlenih v kulturi

Mnenja, predloge in pripombe zainteresirane javnosti ter stališča Ministrstva za kulturo so povzeti v preglednici, ki je priloga temu gradivu.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) je po več kot desetih letih od uveljavitve potreben korenitih sprememb. Priprava novega zakona je predvidena do konca leta 2013, do takrat pa se bodo z novelo zakona izvedli le nujni popravki in odpravile težave, ki so se pojavile pri njegovem izvajanju in zagotavljanju javnega interesa. Zato so bile v pretežni meri upoštevane tiste pripombe, ki se nanašajo le na nujne spremembe ZUJIK oziroma na ožji krog deležnikov. Predlogi, ki se nanašajo na sistemske spremembe in ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture, bodo upoštevani pri pripravi osnutka celovitih sprememb ZUJIK.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane rešitve ne bodo imele posledic za državni proračun. Zakon prav tako nima posledic na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti novih sredstev v državnem proračunu. Vsi ukrepi bodo izvajani v okviru proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nacionalni programi za kulturo:

Malta

Parlamentarni sekretariat za turizem, okolje in kulturo je izoblikoval Nacionalno kulturno politiko 2011, v kateri so zapisane kulturno-politične teme. Nacionalna kulturna politika si prizadeva dati smernice, na podlagi katerih naj bi vladne strukture, prostovoljne organizacije in zasebna podjetja artikulirali svojo vlogo v tem sektorju in doprinos k njemu. Osredotočena je na razvojne potrebe v kulturi, med katere sodi izboljšanje strukture vodenja v kulturi, mednarodno kulturno sodelovanje, okrepitev poklicnega statusa umetnikov, artikulacija posebnih potreb na področju umetnosti, dediščine in avdiovizualne umetnosti, razvoj kulturnih in kreativnih industrij, priznavanje kulturnih pravic, kulturne socializacije in kulturne vključenosti, zagotovitev dolgoročne vzdržnosti kulturnega sektorja.

Hrvaška

Hrvaški parlament je leta 2002 sprejel Strategijo kulturnega razvoja pod naslovom Hrvaška v 21. stoletju. Strategija kulturnega razvoja določa cilje, inštrumente in zaželeno učinke kulturnega razvoja Hrvaške za dolgoročno obdobje na področju kulturne politike, umetnosti in kulturnih industrij, kulturne dediščine kulturnih odnosov in medsektorskih žarišč kulture.

Italija

Nima nacionalnega programa za kulturo oziroma temu podobnega dokumenta. Splošne politične odločitve na področju kulture so pretežno odvisne od razpoložljivih sredstev ministrstva.

Francija

Francija nima nacionalnega programa za kulturo, temveč temu podoben dokument pod imenom Nacionalna direktiva za usmeritve (Directive nationale d'orientation). To je triletni dokument, ki ga pripravi ministrstvo ter posreduje DRACom. Ta dokument se aktualizira vsako jesen. Dokument predstavlja striktno usmeritev tudi za DRACe, ki morajo poročati o doseženih ciljih.

Španija

Španija ima generalni strateški plan 2012-2015, ki ga je sprejel Generalni sekretariat za kulturo ini je hkrati odgovoren za njegovo implementacijo. Generalni sekretariat predloži parlamentu poročila o njegovi implementaciji.

Sofinanciranje (javnih ustanov in drugih kulturnih izvajalcev):

Republika Avstrija

Subvencioniranje javnih ustanov poteka na dveh ravneh: zvezna gledališča se financirajo na zvezni ravni, preostale pa financirajo ustanovitelji, ki so največkrat dežele ali mesta. Zvezna gledališča in opera so organizirani v holding zveznih gledališč, ki združuje družbe z omejeno odgovornostjo (Burgtheater, Državno opero, Ljudsko opero in Gledališki servis). Holding zveznih gledališč ureja poseben zakon Bundestheaterorganisation-Gesetz iz leta 1998. Holding vsako leto predlaga konkretno opredeljeno subvencijo in njeno porazdelitev med posameznimi ustanovami, ki jo mora potrditi minister, pristojen za izobraževanje, umetnost in kulturo. Položaj zveznih muzejev in nacionalne knjižnice ureja poseben zakon Bundesmuseen-Gesetz iz leta 2002. Razdelitev sredstev med te institucije je v pristojnosti ministra za izobraževanje, umetnost in kulturo ob upoštevanju nalog in dejavnosti posamezne institucije.

Od sredine leta 1970 se je ponudba kulturnih prireditev in s tem tudi potrebnih javnih sredstev povečala kar za nekajkrat. Financiranje umetnosti in kulture poteka v Avstriji podobno kot v drugih evropskih državah, predvsem s pomočjo javnih sredstev. Šele v zadnjem času naraščajo zasebne donacije in sponzorstva. Financiranje kulturnih projektov je podrejeno splošnim načelom, ki veljajo za javno financiranje. Skladno z načeli varčnosti, ekonomičnosti in učinkovitosti obstaja tudi

kontrola javno financiranih kulturnih dejavnosti. Bundes-Kunstförderungsgesetz ureja financiranje kulturnih aktivnosti na zvezni ravni, to so predvsem nagrade in podobno, ne ureja pa financiranja posameznih projektov, ki so v pristojnosti ministrstva.

Švedska

Nacionalne kulturne institucije ne glede na pravnoorganizacijsko obliko financira država. Prav tako se v večjem delu financirajo s subvencijami iz državnih in občinskih oblasti tudi preostale pomembne kulturne institucije. Najpomembnejši ustanovi pod okriljem države na področju uprizoritvenih umetnosti sta Kraljeva opera in Kraljevo dramsko gledališče, sicer pa imajo nacionalni pomen še Švedsko nacionalno potujoče gledališče (Riksteatern), Državna koncertna agencija (Rikskonserter) in Center za sodobni ples (Dansens hus). Osrednjima gledališkima ustanovama subvencijo odreja neposredno parlament, višina subvencije pa je predmet političnih pogajanj. Sicer pa je za alokacijo državnega financiranja kulturnih institucij (ne glede na njihov pravni status in lastnika) odgovoren Nacionalni svet za kulturo (Kulturradet), ki je organiziran kot vladna agencija.

Velika Britanija

Sistem subvencioniranja uprizoritvenih dejavnosti ima v Veliki Britaniji določene regionalne razlike med Anglijo, Škotsko, Walesom in Severno Irsko.

V Angliji je npr. glavna vloga subvencioniranja z javnimi sredstvi prenesena iz vlade na Umetnostni svet (Arts Council of England). Umetnostni svet objavi kriterije za pridobitev rednega subvencioniranja, ki se delijo v tri sklope: kriteriji, ki se nanašajo na delovanje ustanove (odličnost, inovativnost, dostopnost, vpetost v družbeni prostor, finančna zdržnost, upravljanje in menedžment), splošna umetnostna infrastruktura (kako se posamezna organizacija umešča v celoto financiranja organizacij, ki jih Umetnostni svet podpira kot celoto) ter drugi dejavniki (razvojne prioritete, predhodne investicije, financiranje iz drugih virov ...).

V Veliki Britaniji na področju muzejev, galerij in nacionalne knjižnice zakon vsebuje razmeroma splošne določbe, ki obsegajo predvsem pooblastilo pristojnemu ministru, da instituciji izplača sredstva, ki jih je odobril parlament za opravljanje javnih nalog posamezne institucije. Minister lahko upravnemu odboru, ki je glavni organ upravljanja muzejev, galerij in nacionalne knjižnice, da navodila za uporabo sredstev, odbor pa mora ministru o porabi proračunskih sredstev tudi poročati. Prav tako lahko minister daje upravnemu odboru navodila o porabi sredstev, ki jih je posamezna institucija v posameznem finančnem letu pridobila z opravljanjem storitev ali odprodajo premoženja.

Francija

V Franciji je financiranje kulturnih projektov in programov neposredno vezano na strukturo kulturne politike in njeno decentralizacijo. Državo (kulturno ministrstvo) predstavljajo na regionalni ravni organizacije, imenovane DRAC (Les directions régionales de l'action culturelle – Regionalna direkcija za kulturno akcijo), ki jih financira država. Združenja, NVO, posamični nosilci kulturnih programov, ki želijo pridobiti subvencije, predložijo svoje vloge regionalnim skupnostim (DRAC, regije, občine), ki obravnavajo posamičen projekt in se eventuelno odločijo, da ga bodo podprle. Dogovor o subvenciji podpišeta izvajalec kulturnega programa in financer. V dogovoru se natančno določijo predmet subvencije, obveznosti izvajalca kulturnega programa in način poročanja o realiziranem projektu.

Hrvaška

Financiranje je urejeno z Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi in Pravilnikom o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi. Republika Hrvaška, županije, mesto Zagreb, občine in mesta sprejemajo javne kulturne programe in za njihovo izvajanje zagotavljajo sredstva v skladu z zakonom. S programom javnih potreb v kulturi so mišljene vse oblike kulture in kulturnih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k razvoju in napredku kulturnega življenja v Republiki Hrvaški. Program je določen na podlagi potreb okolja, dosežene stopnje razvitosti kulture in kulturnih dejavnosti.

Predplačila sofinanciranih projektov oziroma programov:

Evropska unija

Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA, v okviru Programa Kultura programi in projekti, izbrani v sofinanciranje, prejmejo do 70% odobrenih sredstev v vsakem koledarskem letu. Večletni projekti Sedmega okvirnega programa prejmejo za triletno obdobje ob začetku projekta 2/3 zneska celotnega sofinanciranja. V primeru petletnih programov je avansiranje urejeno po deležih – organizacija dobi 30% avans, ko poroča o stroških v vrednosti 70% avansa, lahko zaprosi za novih 30% avansa (celotne vrednosti projekta), itd. V okviru Erasmus Mundus sklopa črpajo prijavitelji avans v vrednosti 70% projekta, za preostalih 30% pa je možno zaprositi za avans, ko dokažeš, da si porabil že pridobljenih 70%. Prav tako Evropska Kulturna Fundacija (ECF – European Cultural Foundation) deluje po principu 70% avansiranja sofinanciranih projektov.

Francija

Plačilo nosilcev kulturnih programov se izvaja v okviru predpisov, ki urejajo subvencije. Na splošno se plačilo izvede ob začetku projekta (en amont du projet), ali včasih (če je večja vsota) del izplačila ob začetku projekta in drugi del po končanju projekta. Subvencije, ki jih dobijo izvajalci s strani ministrstva niso namenjena zgolj projektom temveč tudi samemu delovanju. Subvencijo s strani ministrstva pridobijo na začetku leta. Poleg tega, lahko dobijo posebne subvencije, povezane s konkretnim določenim projektom. V slednjem primeru, lahko prejmejo subvencijo v dveh delih (del pred začetkom in del po zaključku projekta) ali celotno subvencijo že pred začetkom projekta.

Hrvaška

Hrvaško kulturno ministrstvo že več let finančno podpira sodelovanje hrvaških institucij iz področja kulture oziroma hrvaških partnerjev v programu EU Kultura. S tem namenom je bil sprejet Pravilnik o sofinanciranju projektov, odobrenih u okviru programa za kulturo Evropske unije Kultura 2007-2013, na podlagi katerega ministrstvo za kulturo financira projekte oziroma aktivnosti hrvaških projektnih partnerjev, ki sodelujejo v odobrenih projektih EU Kultura.

Samozaposleni na področju kulture:

Nemčija:

Najpomembnejši zakon, ki ureja področje samozaposlenih v kulturi je zakon o socialnem zavarovanju umetnikov (KSVG), po katerem so samostojni kulturni delavci in novinarji vključeni v sistem obveznega pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja ter zavarovanja za varstvo starejših (old-age care). Ustanovljen je bil poseben sistem zavarovanja, Künstlersozialkasse (KSK). Prispevke v KSK plačujejo umetniki (50 %) država (20 %) in uporabniki, t.j. poslovni subjekti, ki redno tržijo umetniška dela in storitve (30 %). Med takšne uporabnike sodijo založniške in časopisne hiše, fotografske in marketinške agencije, gledališča, orkestri, zbori, organizatorji dogodkov, izdajatelji televizijskega in radijskega programa, producenti glasbenih in AV vsebin, muzeji, galerije, cirkusi, ustanove za usposabljanje umetnikov, itd. Prispevek uporabnikov vsako leto določi KSK, zbirajo pa jih s pavšalnim odstotkom plačila na vse honorarje izplačane umetnikom. Samostojni kulturni delavci so obvezno vključeni v KSK. Da se vključijo v ta zavarovalni sistem, morajo dokazati, da so samozaposleni in da zaslužijo s svojim ustvarjalnim delom zaslužijo določen znesek. Slednje pravilo ne velja za mlade umetnike (do 3 let po diplomi).

Avstrija:

Z uveljavitvijo Zakona o socialnem zavarovanju umetnikov (Künstler-sozialversicherungs-fondsgesetz), se svobodni umetniki obravnavajo podobno kot drugi samozaposleni, kar pomeni, da morajo plačevati prispevke za socialno zavarovanje, če njihov letni zaslužek presega določen znesek. Z istim zakonom je bil ustanovljen tudi sklad socialnega zavarovanja za umetnike (Künstlersozialversicherungs-Fonds), ki umetnikom omogoča prejemanje dodatka za socialno zavarovanje. Umetniki, ki prejemajo ta dodatek, morajo

izpolnjevati posebne pogoje oz. jih mora izbrati posebna komisija. Vsako leto prejema ta dodatek od 4.500 do 5.000 umetnikov. 20 % umetnikov dodatka ne prejema, ker so njihovi zaslužki prenizki in ravno zato je sistem v Avstriji naletel na veliko kritik s strani umetnikov in njihovih združenj.

Irska:

Irska nima posebne ureditve socialnega zavarovanja za umetnike, temveč zanje velja splošen sistem socialne varnosti. Umetniki, ki so registrirani kot samozaposleni lahko zaprosijo za dodatek za iskalce zaposlitve (stopnja v letu 2011: 188,00 EUR na teden za eno osebo), če njihov dohodek oziroma premoženjsko stanje pade pod socialno raven in če aktivno iščejo delo. To predstavlja težave za umetnike, ki so lahko pozvani, da sprejmejo tudi delo, ki ni umetniško. Kot najpomembnejši zakon, za področje samozaposlenih v kulturi je bil zakon o financah (Finance Act) iz leta 1969, ki je uvede davčno izjemo za umetnike ustvarjalce. To pomeni, da so pisatelji, skladatelji in likovni umetniki oproščeni plačila dohodnine od zaslužka, ki ga pridobijo s prodajo originalnih in ustvarjalnih del z umetniško vrednostjo. Irski Arts Council in ministrstvo za kulturo sta ob soglasju ministrstva za finance oblikovala smernice za ugotavljanje originalnosti in ustvarjalnosti določenega dela ter njegove umetniške vrednosti. Uradniki davčnih uprav, ki se lahko o odločitvah v zvezi z odobritvijo davčne oprostitve posvetujejo tudi s telesi kot je Arts Council, odločajo o davčnih izjemah za dela v naslednjih kategorijah: knjige oz. druga pisna dela, igre, glasbena dela, slike in kipi.

V zvezi z drugimi predlaganimi spremembami ne razpolagamo s podatki o ureditvi v drugih državah članicah EU, ker so specifične v našem pravnem redu.

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja slovenske pravne ureditve s pravnim redom EU in ni z njim v nasprotju.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Novela zakona ne bo imela posledic na področju poslovanja javne uprave in pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Novela zakona ne uvaja novih upravnih postopkov in ne bo imela drugih negativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov. Bo pa s poenostavitvijo postopkov dodeljevanja javnih sredstev vplivala na ekonomičnost in hitrost postopkov oziroma reševanja zadev.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Novela zakona bo imela pozitiven vpliv na socialni položaj samozaposlenih.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne uvaja novih dokumentov razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeta novela zakona bo predstavljena na spletnih straneh Ministrstva za kulturo, ki bo tudi spremljalo njeno izvajanje.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11) se 13. člen spremeni tako, da se glasi:

»Vlada vsako leto najpozneje junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov. Vlada lahko ob poročilu Državnemu zboru predlaga spremembe in dopolnitve nacionalnega programa za kulturo.«.

2. člen

14. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(lokalni program za kulturo)«

Če lokalna skupnost ne določi drugačne vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo, se zanj smiselno uporabljajo določbe tega zakona v zvezi z nacionalnim programom za kulturo.

Vsaka lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni potrebno sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.«.

3. člen

V drugem odstavku 22. člena se za besedo kulturo doda besedilo: »strateškega načrta«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Javna agencija in javni sklad mora imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt obsega programske usmeritve, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter kadrovski načrt. Javna agencija oziroma javni sklad mora k strateškemu načrtu pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije oziroma javnega sklada, h kateremu poda soglasje svet javne agencije oziroma nadzorni svet javnega sklada. Če direktor ne sprejme strateškega načrta ali ga ne realizira v pretežnem delu, je to razlog za njegovo razrešitev.«.

4. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen
(financiranje javnih skladov in javnih agencij)

Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom in javnim agencijam v skladu s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike.

Če poslovni in finančni načrt javnega sklada oziroma program dela in finančni načrt javne agencije na področju kulture ni sprejet v zakonsko določenem roku, ministrstvo, pristojno za kulturo, za obdobje največ do 31. marca tekočega leta sklene pogodbo o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja, stroške dela zaposlenih in programskih stroškov. Sredstva za splošne stroške delovanja in stroške dela zaposlenih se določijo na ravni povprečja stroškov iz istega obdobja preteklega leta. Višina sredstev programskih stroškov se za vsak mesec določi v višini 80 odstotkov od dvanajstine povprečne vrednosti programskih stroškov preteklega leta. Če do 31. 3. tekočega leta še ni sprejet proračun, se lahko začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.«.

5. člen

V 31. členu se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Če o financiranju programa za tekoče leto ni odločeno v zakonsko določenem roku, se lahko za obdobje največ do 31. marca tekočega leta izda odločba o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja, stroške dela zaposlenih ter programske stroške na ravni povprečja stroškov iz istega obdobja preteklega leta. Če še ni sprejet proračun, se lahko začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.«.

6. člen

V 35. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Javni zavod sprejme strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt javnega zavoda obsega programske usmeritve in predviden obseg programa, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovske načrt, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce. Javni zavod mora k strateškemu načrtu pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja in financerja javnega zavoda. Če direktor ne sprejme strateškega načrta ali ga ne realizira v pretežnem delu, je to razlog za njegovo razrešitev.«.

7. člen

V 42. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Član sveta se mora vsako leto udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Usposabljanje izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo. Član sveta se mora prvega usposabljanja udeležiti najpozneje v roku šestih mesecev od nastopa mandata. Člana sveta, ki se programa usposabljanja ne udeleži v skladu s tem členom, se razreši oziroma odpokliče.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti.

8. člen

Za 55. členom se doda nov 55a. člen, ki se glasi:

**»55a. člen
(nacionalna poklicna in interna kvalifikacija)**

Delavci, zaposleni na delovnih mestih oziroma v poklicih na področju kulture, za katera v Republiki Sloveniji ne obstaja formalno šolsko izobraževanje, lahko delovno poklicno oziroma strokovno usposobljenost, ki je potrebna za opravljanje dela, dokaže s pridobitvijo certifikata o nacionalni poklicni kvalifikaciji (v nadaljnjem besedilu: certifikat), ki se pridobi v skladu s predpisi, ki urejajo nacionalne poklicne kvalifikacije. Certifikat omogoča opravljanje del na določeni ravni zahtevnosti in se v okviru plačnega sistema in kadrovske politike šteje, da ima zaposleni javno veljavno izobrazbo na določeni ravni zahtevnosti.«.

9. člen

V tretjem odstavku 73. člena se v prvem stavku besedilo »iz prvega odstavka tega člena« nadomesti z besedilom: », ki jo ima v upravljanju«.

10. člen

V drugem odstavku 74. člena se besedilo v oklepaju spremeni tako, da se glasi »80. in 81. člena tega zakona«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

»Ne glede na prvi odstavek se lahko z namenom zagotavljanja delovnih pogojev, na podlagi javnega razpisa odda javna kulturna infrastruktura v uporabo tudi posameznikom, ki opravljajo kulturno dejavnost iz 4. člena tega zakona nepridobitno in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev.

Pogodba o upravljanju ali o uporabi se sklene za določen čas in se lahko podaljšuje z dodatkom k osnovni pogodbi.

Kulturni izvajalec je dolžan zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, ki jo ima v upravljanju oziroma uporabi. Pri oddajanju prostih zmogljivosti imajo prednost izvajalci javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki so združljivi s področjem dela kulturnega izvajalca, ki ima javno kulturno infrastrukturo v uporabi oziroma upravljanju.«.

11. člen

75. člen se spremeni tako, da se glasi:

»75. člen
(obveznosti)

Javna kulturna infrastruktura se daje v upravljanje ali v uporabo kulturnim izvajalcem in posameznikom brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega vzdrževanja, kritja obratovalnih stroškov in drugih stroškov, za katere se stranki dogovorita s pogodbo. Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali.«.

12. člen

Za 82. členom se doda nov 82. a člen, ki se glasi:

»82. a člen
(spodbude za samozaposlovanje)

Samozaposlenim v kulturi, katerih dohodki iz dejavnosti v preteklem letu niso presegli zneska 14.679,00 evrov ali so v tekočem letu prvič vpisani v razvid samozaposlenih v kulturi, ministrstvo lahko zagotovi izvajanje računovodstva.

Ministrstvo vsako leto objavi javni poziv za dodelitev žepnin, namenjenih podpori izvedbe projektov samozaposlenih. Samozaposleni lahko prejme žepnino v skladu s tem členom pod pogoji, ki se določijo v besedilu javnega poziva.

Poleg ukrepov iz prvega in drugega odstavka tega člena se lahko podprejo tudi drugi ukrepi, namenjeni spodbujanju ustvarjalnosti ter povečanju učinkovitosti podpornega poslovnega in inovativnega okolja za samozaposlene v kulturi.

Samozaposleni v kulturi lahko za čas bolezni, ko je v bolniškem staležu najmanj 31 delovnih dni, prejme dnevno nadomestilo do tridesetega delovnega dne bolezni, pod pogojem, da je vpisan v register samozaposlenih v kulturi vsaj 24 mesecev pred nastopom bolniškega staleža. Nadomestilo lahko prejme največ enkrat letno. Dnevno nadomestilo dodeli ministrstvo, pristojno

za kulturo na podlagi vloge samozaposlenega v kulturi, ki jo poda najkasneje 90. dan po nastopu bolniškega staleža. Višina nadomestila za tekoče leto določi minister do 31. januarja tekočega leta.«

13. člen

V drugem odstavku 83. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji stavek pravica iz prvega odstavka samozaposlenemu preneha po samem zakonu, naslednji dan, ko izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki je dosegel starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov, ter:

- izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in
- mu je bila priznana pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna v skupnem trajanju 20 let, pri čemer se v to obdobje se všteva tudi čas zaposlitve v javnih zavodih s področja kulture, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine.«.

14. člen

V prvem odstavku 85. člena se za besedo »če« doda besedilo »je rezident Republike Slovenije za davčne namene in«.

V tretjem odstavku se v tretji alineji pred besedo »ministrstva« doda besedilo: »in žepnin«.

V petem odstavku se doda nov stavek, ki se glasi: »Država zahteva povračilo plačanih prispevkov tudi, če se ugotovi, da samozaposleni v kulturi v času plačevanja ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene in sicer za čas, ko samozaposleni ni bil rezident Republike Slovenije za davčne.

15. člen

V 87. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Minister lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, za odločanje v postopkih o zahtevi vpisa v razvid ter priznanja pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek.«

16. člen

V III. poglavju se doda novo 5. podpoglavje, ki se glasi:

»5. Poklicna pokojnina

92a. člen

(poklicna pokojnina baletnih plesalcev)

Za pravice in obveznosti iz pokojninskega zavarovanja veljajo predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kolikor ta zakon ne določa drugače.

Baletni plesalec, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja, k dejanski zavarovalni dobi, za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, doda polovica obdobja, v katerem je bil vključen v poklicno zavarovanje.

Višina prispevka za poklicno zavarovanje se določi v pokojninskem načrtu poklicnega zavarovanja, odobrenega na podlagi določb zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.«.

17. člen

V drugem odstavku 93. člena se v peti alineji besedilo v oklepaju spremeni tako, da se glasi »drugi odstavek 73. člena in 74. člena«.

18. člen

V prvem odstavku 95. člena se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Večletna pogodba se lahko sklene za obdobje do petih let.«.

19. člen

V naslovu 97. člena se črta beseda »večletnih«.

V besedilu člena se besedilo »v letu podpisa« nadomesti z besedilom »ob podpisu«, ter se črta beseda »večletna«.

20. člen

V prvem odstavku 98. člena se črtat besedilo: »v letih«.

21. člen

Četrta alineja 99. člena se spremeni tako, da se glasi:

»obseg, način in dinamika izplačil zagotavljanja sredstev države,«

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Način in dinamika izplačil sta odvisna od specifičnosti načina izvajanja posameznega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta in morata zagotavljati njegovo kontinuirano pripravo in izvedbo. Kadar je zaradi specifičnosti izvajanja javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta potrebno, se lahko dogovori o izplačilu predujma, ki se izplača ob prvem izplačilu in lahko znaša največ do 70 odstotkov vrednosti celotne obveznosti sofinancerja. Če se ugotovi nenamenska poraba predujma, ga mora izvajalec vrniti z zakonitimi zamudnimi obrestmi od izplačila dalje. Namenskost porabe proračunskih sredstev preverjata financerja na podlagi letnega poročila o izvedenem javnem kulturnem programu oziroma končnega poročila o izvedenem kulturnem projektu, kot tudi z drugimi instrumenti nadzora, določenimi s tem ali drugim zakonom.«.

22. člen

V prvem odstavku 102. člena se v drugi alineji pika nadomesti z vejico in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- neposredni poziv.«.

Drugi odstavek 102. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko minister izjemoma izda sklep o financiranju kulturnega projekta iz interventnih sredstev ministrstva brez javnega poziva oziroma javnega razpisa. V tem primeru se lahko sofinancirajo tisti kulturni projekti, ki bi izpolnjevali pogoje za prijavo na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava zaradi objektivnih okoliščin, ki niso na strani vlagatelja, ni mogoča, ker je rok za prijavo na razpis že potekel. Kulturne projekte, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar so utemeljeni z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.«.

23. člen

Za 102 a. členom se dodata nova 102. b in 102. c člen, ki se glasi:

»102. b člen

(financiranje projektov,

izbranih na institucijah zunaj Republike Slovenije)

Javnim zavodom in drugim kulturnim izvajalcem se lahko, ne glede na druge določbe tega zakona, ki urejajo financiranje oziroma sklepanje pogodb v javnem interesu, javna sredstva dodelijo na podlagi izvedenega javnega poziva za prijavitelje, pri katerih je predmet sofinanciranja kulturni projekt ali kulturni program, ki je sofinanciran iz proračuna Evropske unije in ki je bil izbran na javnem razpisu, ki ga je izvedla institucija zunaj Republike Slovenije.«

102. c člen

(financiranje ustanov)

Z ustanovo s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, se na podlagi sprejetega programa dela sklene neposredno pogodbo o financiranju oziroma sofinanciranju delovanja in programa dela ustanove.«

24. člen

104. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Minister lahko do izdaje odločb iz 113. ali 120. člena tega zakona ustavi postopek javnega poziva ali javnega razpisa. Minister sprejme sklep o ustavitvi postopka, ki mora biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev mora biti utemeljena in jo je treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga, prispela na javni poziv ali javni razpis, se na zahtevo stranke vrne.«.

25. člen

V 113. členu se v prvem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Minister lahko zavrne predlog komisije glede financiranja posameznega javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta ter z utemeljitvijo vrne strokovni komisiji v ponovno presojo. Ne more pa minister sprejeti drugačne odločitve, kot so predlagane v predlogu strokovne komisije.«.

26. člen

Za 113. členom se doda nov 113. a člen, ki se glasi:

»113.a člen

(pooblastilo za odločanje)

»Minister lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, za odločanje v postopkih javnih pozivov ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek, razen sklepa o ustavitvi postopka iz četrtega odstavka 104. člena.«

27. člen

V 120. členu se v prvem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Minister lahko zavrne predlog komisije glede financiranja posameznega javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta ter z utemeljitvijo vrne strokovni komisiji v ponovno presojo. Ne more pa minister sprejeti drugačne odločitve, kot so predlagane v predlogu strokovne komisije.«.

28. člen

Za 120. členom se doda nov 120a. člen, ki se glasi:

»120 a. člen

(pooblastilo za odločanje)

»Minister lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, za odločanje v postopkih javnih razpisov ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek, razen sklepa o ustavitvi postopka iz četrtega odstavka 104. člena.«

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

29. člen

Lokalna skupnost, ki ob uveljavitvi tega zakona nima svojega lokalnega programa za kulturo, ga mora sprejeti najpozneje v osmih mesecih od uveljavitve tega zakona.

30. člen

Javni zavod, javni skladi in javne agencije, ki ob uveljavitvi tega zakona nimajo veljavnega strateškega načrta, ga morajo sprejeti najpozneje v 12. mesecih od uveljavitve tega zakona.

31. člen

Član sveta zavoda se mora udeležiti programa usposabljanja najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve pravilnika iz tretjega odstavka 42. člena zakona, sicer se ga razreši.

32. člen

Pogoj rezidentstva Republike Slovenije za davčne namene iz prvega odstavka 85. člena se upošteva od 1.1. leta, ki sledi letu v katerem je bil sprejet ta zakon.

Samozaposlenemu, ki mu je bila ob uveljavitvi tega zakona že priznana pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna do izpolnitve minimalnih pogojev za upokožitev oziroma do dejanske upokožitve, obdrži to pravico v skladu z odločbo o podelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna.

Postopki o vpisu v razvid samozaposlenih v kulturi in dodelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnega zakona se končajo po tem zakonu.

33. člen

Določbe zakona, ki urejajo poklicno pokojnino baletnih plesalcev, se začne uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

34. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:

Ljubljana, dne

EPA

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Ohranja se dolžnost Vlade RS o poročanju Državnemu zboru v zvezi z izvajanjem nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu, in sicer z oceno rezultatov. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli. Na ravni zakona se uredi tudi pravica Vlade RS, ob poročilu predlaga spremembe in dopolnitve nacionalnega programa, kar v praksi že poteka.

K 2. členu:

Sprememba ohranja določbo glede vsebine in postopka sprejema lokalnega programa za kulturo. Lokalni program za kulturo je dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo na lokalni ravni, zato je nujno, da ga sprejme vsaka lokalna skupnost. Ker nekatere občine, med njimi tudi mestne občine, nimajo sprejetih lokalnih programov za kulturo, se jih k temu z zakonom izrecno zaveže, s tem da se pri oblikovanju dokumenta upoštevata velikost kot tudi populacija, ki jo zajema posamezna občina. Mestne občine so kulturno središče širšega območja, zato se jih zaveže k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Lokalni program za kulturo drugih lokalnih skupnosti pa je lahko vključen v drug dokument razvojnega načrtovanja na ravni lokalne skupnosti. Zaradi manjših občin se uvede podlaga za oblikovanje skupnega kulturnega programa več občin, kadar so njihovi programi sorodni oziroma se vsebine prepletajo.

K 3. členu:

S predlagano dopolnitvijo 22. člena ZUJIK se določi, da javni skladi in javne agencije delujejo tudi na podlagi strateškega načrta, ki ga morajo sprejeti za obdobje petih let. Opreddeli se vsebina strateškega načrta, ki naj bi obsegal programske in organizacijske usmeritve, opredelitev investicij, investicijskega vzdrževanja ter kadrovskega načrta. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije ali javnega sklada, h kateremu mora dati soglasje svet javne agencije ali nadzorni svet javnega sklada po predhodnem mnenju ustanovitelja. Če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.

Uredi se tudi postopek sprejemanja sprememb in dopolnitev strateškega načrta, za katerega se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje.

K 4. členu

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in javnim agencijam urejajo predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike. Zato se določba sklicuje na predpise, ki urejajo financiranje skladov in agencij. Hkrati se ureja način začasnega financiranja v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija nima pravočasno sprejetega letnega načrta oziroma programa dela. Kadar proračun države ali lokalne skupnosti ni pravočasno sprejet, se to obdobje lahko podaljša do uveljavitve proračuna za tekoče leto.

K 5. členu:

Z dopolnitvijo 31. člena ZUJIK se ureja začasno financiranje javnih zavodov v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če niso dani pogoji za izdajo odločbe o financiranju programa za celotno tekoče leto. Obdobje začasnega financiranja se lahko podaljša, če proračun države ali lokalne skupnosti za tekoče leto ni pravočasno sprejet, do njegove uveljavitve.

K 6. členu

S predlagano dopolnitvijo 35. člena ZUJIK se javne zavode izrecno zaveže k temu, da morajo imeti strateški načrt za obdobje petih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Opreddeli se vsebina strateškega načrta, ki naj bi obsegal programske usmeritve in predviden obseg programa, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovskega načrta, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce. Le tako se lahko dosledno izvaja kakovostni in stroškovno učinkovit kulturni program, zagotavljajo pogoji za kulturno ustvarjalnost ter dostopnost do kulturnih dobrin. Pred sprejetjem se zahteva predhodno mnenje ustanovitelja in financerja. Ohranjata se soglasje sveta zavoda in pristojnost

strokovnega sveta o ugotavljanju ustreznosti strateškega načrta glede namena, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen, kot je opredeljen v 40. členu veljavnega ZUJIK. Uveljavi se sankcija, če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.

Za postopek sprejemanja sprememb in dopolnitev strateškega načrta se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje.

K 7. členu

Člane svetov javnih zavodov se zaveže k usposabljanju, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi s pravilnikom minister, pristojen za kulturo. Stroške usposabljanj krije ministrstvo, pristojno za kulturo. Če se član sveta ne udeleži usposabljanj, je to razlog za njegovo razrešitev. Z uvedbo usposabljanj se želi zagotoviti izpopolnjevanje oseb, od katerih se zahteva strokovno opravljanje nalog, določenih z zakonom. S spremembo se želijo doseči temelji za nadaljnje korenitejše spremembe notranje strukturiranosti javnih zavodov.

K 8. členu:

V noveli se doda nov 55.a člen, ki zaposlenim, ki so pridobili certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije, za potrebe zaposlovanja in plačnih razmerij certifikat prizna kot enakovreden javno veljavni izobrazbi, kadar gre za delovna mesta, za katera v Sloveniji ni formalnega šolskega izobraževanja.

K 9. členu:

S popravkom sedaj veljavnega 73. člena se uredi zahteva po polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, ki jih imajo v upravljanju javni zavodi, ne glede na to, ali je le ta bila dana v upravljanje javnemu zavodu ob ustanovitvi, s kasnejšim pravnim aktom ali s pogodbo.

K 10. členu:

Sprememba drugega odstavka 74. člena je redakcijske narave, saj ZUJIK poleg društev, ki delujejo v javnem interesu na področju kulture na podlagi 80. člena zakona, ureja tudi delovanje drugih oseb zasebnega prava, ki delujejo v javnem interesu na področju kulture na podlagi 81. člena zakona. Vsi subjekti, ki lahko pridobijo status delovanja v javnem interesu na področju kulture, morajo biti enakopravno obravnavani.

Z dopolnitvijo člena se uvede možnost zagotavljanja delovnih pogojev tudi tistim posameznikom, ki se neprofitno ukvarjajo s kulturnimi dejavnostmi iz 4. člena ZUJIK in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Sedanja ureditev je neustrezna v primerih oddaje ateljejev posameznim umetnikom. Prvi odstavek sedaj veljavnega člena sicer govori o posameznikih, vendar le o tistih, ki za svoje projekte in programe prejemajo proračunska sredstva, to pa je diskriminatorno do tistih ustvarjalcev, ki ne zaprosajo in ne prejemajo teh sredstev, je pa njihovo delovanje v javnem interesu.

Enako kot to velja za javne zavode, se določi zahteva po polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, kadar jo imajo v upravljanju ali uporabi drugi kulturni izvajalci.

K 11. členu

V praksi se pojavljajo težave z opredelitvijo stroškov, ki naj bi jih nosil upravljavec oziroma uporabnik javne infrastrukture. To zlasti izhaja iz uporabe različnih terminologij zakonov, ki urejajo infrastrukturo in vzdrževanje (npr. Zakon o graditvi objektov). Zato se ustrezno spremeni določba, ki ureja obveznosti upravljavca oziroma uporabnika.

Izrecno se določi, da upravljavec ali uporabnik lahko odda javno kulturno infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javni agenciji ali javnemu skladu s področja kulture ter drugim kulturnim izvajalcem.

Ustrezneje se opredeli upravičenost do nadomestila stroškov, kadar upravljavec oziroma uporabnik odda njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov. V tem primeru je upravljavec oziroma uporabnik upravičen zahtevati le nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki mu sicer ne bi nastali.

K 12. členu

Z namenom spodbujanja samozaposlovanja v kulturi ter izboljšanja položaja samozaposlenih na področju kulture ter ustvarjanja pogojev za njihovo delovanje se uvedejo nujni ukrepi aktivne politike ministrstva, pristojnega za kulturo. Uvedejo se ukrepi, ki bodo naredili status privlačnejši ter nekoliko omilili slab ekonomski položaj samozaposlenih ter možnosti ustvarjanja. Gre za vpeljavo instrumentov, ki se bodo nadgradili s korenitejšimi spremembami, ki bodo sledile s celotno prenovi ZUJIK. Novela uvaja naslednje za samozaposlovanje:

- zagotavljanje računovodstva samozaposlenim, katerih dohodki iz dejavnosti v preteklem letu niso presegla 14.679 EUR (dohodkovna meja izhaja iz izračunov negativnih učinkov na samozaposlene, ki so posledica sprememb na področju davkov) in tistih, ki se prvič vpisujejo v razvid samozaposlenih v kulturi,
- podeljevanje žepnin, kot podpora za izvedbo projektov samozaposlenih v kulturi,
- nadomestilo za čas bolniške, ki ni vezan na participacijo samozaposlenih, in sicer za tiste, katerih bolezen traja več kot 30 dni,
- in drugi ukrepi, ki bodo sledili dejanskemu stanju na trgu dela in razmeram poslovanja.

K 13. členu

Pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna preneha po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne upokojitve. Posameznik bo, ne glede na izpolnjevanje pogojev za upokojitev, še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čimer se sledi ciljem, ki jih narekujejo drugi zakoni s področja zaposlovanja.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje. Pogoji za pridobitev pravice za daljše obdobje brez preverjanja sledi načelom zakona, da je pravica namenjena tistim, katerih delo pomeni izjemen kulturni prispevek, ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je treba zaradi kadrovske potrebe v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če je delo samozaposlenega pomenilo prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic. Zato se pri vstopnem pogoju upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek. Z namenom stimuliranja zaposlenih v javnih zavodih za prehod na trg v obliki samozaposlitve in večje mobilnosti kulturnih delavcev se v obdobje 20 let všteva tudi čas, ko je bil posameznik zaposlen v javnem zavodu s področja kulture.

K 14. členu:

Uvaja se nov pogoj za uveljavljanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna. Samozaposleni v kulturi mora za uveljavljanje pravice izpolnjevati pogoj rezidentstva v RS za davčne namene s ciljem enakopravnega in pravičnega obravnavanja vseh samozaposlenih na področju kulture. Celotne prihodke posameznega samozaposlenega lahko preverjamo le v primeru, rezidentov Republike Slovenije za davčne namene. Uredi se tudi vračilo sredstev, če se ugotovi, da samozaposleni v kulturi v času plačevanja ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene.

Tretja alineja tretjega odstavka 85. člena se uskladi z novim ukrepom aktivne politike na področju kulture, to je s podeljevanjem žepnin samozaposlenim, za namen podpore njihovim projektom.

K 15. členu

V zakonu se izrecno določi pravica ministra, da lahko s pooblastilom prenese na osebo zaposleno pri ministrstvu, pravico za odločanje v postopkih o zahtevi vpisa v razvid ter priznanja pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek.

K 16. členu

V III. poglavju se doda novo 5. podpoglavje z naslovom »5. Poklicne pokojnine« ter nov 92. člen s katerim se podrobneje ureja poklicna pokojnina baletnih plesalcev. Baletni plesalci ki so deležni pravice do poklicnega pokojninskega zavarovanja zavarovalne dobe s povečanjem, vendar pa je predlagana dodatna doba, ki se prišteje k dejanski zavarovalni dobi, to je $\frac{1}{4}$ obdobja v katerem je

bil zavarovanec vključen v obvezno dodatno zavarovanje, zanje premalo. Plesalci zaradi svojih psihofizičnih obremenitev kaj kmalu ne morejo opravljati svojega dela na zahtevani kakovostni ravni in jih zato več ni upravičeno vključevati v program. V praksi se zato dogaja, da enostavno niso dejavni, četudi imajo nekateri posamezniki delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas. Plesna kariera plesalcev, še posebej baletnih, se praviloma začenja okoli dvajsetega leta in statistično povprečno konča med 35. in 40. letom starosti, odvisno od individualnih zmožnosti. Zato je v interesu kakovosti plesnih ansamblov in tudi zaradi zagotovitve vzgoje domačih plesalcev potrebno razviti serijo instrumentov, ki jim bodo ob polni življenjski dobi omogočili prehod na druge aktivnosti. Zato se predlaga, da se baletnemu plesalcu, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja, k dejanski zavarovalni dobi doda polovica, v kateri je bil vključen v poklicno zavarovanje. Stopnja, po kateri se obračuna in plača prispevek za poklicno zavarovanje, se določi s kolektivno pogodbo, vendar znaša najmanj toliko, kot jo določa zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Uvaja se upokožitev baletnih plesalcev, ki so pridobili pravico do pokojnine po splošnih predpisih, pri čemer se upošteva tudi doba s povečanjem oziroma dodana doba iz obveznega dodatnega zavarovanja oziroma poklicno zavarovanje. Ta instrument izhaja iz narave dela in z njimi povezane psihofizične lastnosti, ki so potrebne pri izvajanju poklica baletnega plesalca. Na drugi strani se mora omogočiti zaposlovanje mladih baletnih plesalcev in s tem zagotoviti tako njihovo zaposljivost kot tudi nemotena izvedba kvalitetnega programa javnega zavoda. Delodajalec baletnim plesalcem nudi tudi ugodnosti iz naslova plačevanja zavarovanja za pokojninske dobe s povečanjem iz zgoraj naštetih razlogov povezanih z naravo dela. Določitev trenutka upokožitve izhaja tako iz zaposlitvenih razlogov mladih, kot psihofizičnih lastnosti posameznika – baletnika. Določba izhaja tudi iz enakega obravnavanja vseh zaposlenih na baletnih plesalcev, tako da so glede na osnovne okoliščine vsi baletni plesalci v primerljivem položaju in enakopravno obravnavani.

K 17. členu:

Gre za redakcijski popravek.

K 18. členu

Določi se obdobje trajanja večletne pogodbe v javnem interesu tako, da se lahko sklene za obdobje do petih let, kar omogoča kulturnim izvajalcem dolgoročnejše načrtovanje in s tem izvajanje kvalitetnejše produkcije.

K 19. členu:

S spremembo se izenačujejo pogoji izvajanja pogodbenih obveznosti enoletnih pogodb z večletnimi. Sprememba 97. člena sledi gospodarskim in finančnim razmeram, ko se sredstva proračuna ne manjšajo le z novim proračunskim letom, temveč že rebalansi proračuna za tekoče leto drastično posegajo na sredstva zagotovljena za posamezno področje. Zato mora biti dana možnost sprememb pogodb v javnem interesu ne le v primeru večletnih, temveč tudi letnih pogodb.

K 20. členu:

Sprememba 98. člena izhaja iz istega temelja, kot sprememba 97. člena ZUJIK ter izenačuje enoletne pogodbe z večletnimi.

K 21. členu

Pristopi se k dopolnitvi zakona, s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede specifičnosti javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ter poplačila umetniških in strokovnih kadrov vključenih v projekte in programe, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. Že v tem trenutku zaradi zastojev pri izvajanju postopkov javnega sofinanciranja, ki so posledica javnofinančnega položaja, namreč prihaja do razmeroma poznega odločanja o upravičenosti, praviloma šele v začetku druge polovice posameznega proračunskega leta, kar povzroča situacije, ki so na meji smiselnosti in izvedljivosti.

Poleg tega je treba poudariti, da je praksa sofinanciranja za področje kulture na nivoju EU že vpeljala avansiranje sofinancerskega deleža v primerljivih odstotkih. S tem se omogočijo nemoteno delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačilo posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost in nemoteno prevzemanje drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine 70% vrednosti sofinanciranega deleža. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti, pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi, ko so evropske institucije že uvedle predplačila za financirane kulturnih programov in projektov (npr: razpisi Izvajalske agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura.) .

Predplačila se uvedejo kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. Z uvedbo predplačil se ne odstopa od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev, saj se uvaja kontrola na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta. S tem ima financer popoln pregled nad porabo sredstev. Če se ugotovijo nepravilnosti, se na podlagi pogodbenih določil za izplačana sredstva, ki niso bila namensko porabljena, zahteva vračilo.

K 22. členu

102. člen se usklajuje z že uzakonjenim neposrednim pozivom iz 103. člena ZUJIK.

Specificira se določba v zvezi z interventnim financiranjem. Predmet financiranja je lahko le kulturni projekt. Pogoji za financiranje pa se zaostrejejo na dva načina. Sofinancirajo se lahko tisti kulturni projekti, ki bi izpolnjevali pogoje za prijavo na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, objavljen v tekočem letu, pa prijava zaradi objektivnih okoliščin, ki niso na strani vlagatelja, ni mogoča, ker je rok za prijavo na razpis že potekel in odobritev financiranja utemeljena z javnim interesom na področju kulture. Kulturni projekt, za katerega vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar je utemeljen z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.

K 23. členu

Novi 102b. člen ureja način sofinanciranja kulturnih programov ali projektov izvajalcev, ki so uspešno kandidirali pri institucijah EU, na podlagi javnega poziva

Z novim 102c. členom se sistemsko uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija. Neposredno pogodbo sicer ureja že zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012. Ker pa je to zakon na letni oziroma dvoletni ravni, je ta ureditev za delovanje ustanov nesigurna in nesistemska, zato se to uredi v sistemski zakonodaji za področje kulture. Ta ureditev velja za ustanove, ustanovljene na podlagi zakona, ki urejajo ustanove.

K 24. členu:

Predlagana dopolnitev 104. člena ZUJIK omogoča zakonsko podlago za ustavitev javnih pozivov oziroma razpisov do izdaje odločb iz 113. ali 120. člena zakona iz utemeljenih razlogov. Sklep o ustavitvi postopka bo moral biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev bo morala biti utemeljena in jo bo treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga na javni poziv ali javni razpis se na zahtevo stranke vrne.

K 25. členu:

Izrecno se določi, vezanost ministra pri odločanju o financiranju javnih kulturnih programov in kulturnih projektov v postopkih javnih pozivov na predlog strokovne komisije. Če se s predlogom ne strinja, ga mora utemeljiti in dati v ponovno presojo strokovni komisiji

K 26. členu:

V zakonu se izrecno uredi pravica ministra, da lahko pooblasti osebo zaposleno pri ministrstvu za odločanje v postopkih javnih pozivov ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek, razen sklepa o ustavitvi postopka iz novega četrtega odstavka 104. člena ZUJIK.

K 27. členu:

Izrecno se določi vezanost ministra pri odločanju o financiranju javnih kulturnih programov in kulturnih projektov v postopkih javnih pozivov na predlog strokovne komisije. Če se s predlogom ne strinja, ga mora utemeljiti in dati v ponovno presojo strokovni komisiji.

K 28. členu

V zakonu se izrecno uredi pravica ministra, da lahko pooblasti osebo a zaposleno pri ministrstvu, za odločanje v postopkih javnih pozivov ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek, razen sklepa o ustavitvi postopka iz novega četrtega odstavka 104. člena ZUJIK.

K 29. členu

Določi se rok, v katerem mora lokalna skupnost sprejeti lokalni program za kulturo.

K 30. členu

Določi se rok, za sprejem strateških načrtov javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij.

K 31. členu

Določi se rok, v katerem se mora član sveta udeležiti programa usposabljanja ter posledice neizpolnitve te dolžnosti.

K 32. členu

Določi se začetek uporabe pogoja rezidentsva Republike Slovenije za davčne namene. S prehodnimi določbami se urejajo že pridobljene pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, prenehanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna za tiste, ki so je ob uveljavitvi tega zakona že izpolnili pogoje za starostno upokožitev, dokončanje že začelih postopkov o vpisu v razvid samozaposlenih in dodelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna.

K 33. členu

Določi se uporaba določb vezanih na poklicno pokojnino baletnih plesalcev.

K 34. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

13. člen (poročanje)

Vlada vsako leto najkasneje junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov in predlogi sprememb in dopolnitev. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli.

14. člen (smiselna uporaba)

Če lokalna skupnost ne določi drugačne vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo, se zanj smiselno uporabljajo določbe tega zakona v zvezi z nacionalnim programom za kulturo.

22. člen (nosilec javnega interesa)

Javni interes iz 8. člena tega zakona uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno ali pa ustanovijo za izvajanje posamičnih nalog javne sklade ali javne agencije.

Nosilci javnega interesa delujejo na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.

23. člen (financiranje javnih skladov oziroma javnih agencij)

Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom ali javnim agencijam na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega sklada oziroma javne agencije določi ustanovitelj v skladu s potrjenim programom dela in letnim izvedbenim načrtom.

31. člen (financiranje javnih zavodov)

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo njihovi ustanovitelji oziroma soustanovitelji. Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Poleg tega se javni zavodi financirajo tudi iz nejavnih virov, ki jih izvajalci pridobivajo z opravljanjem javne službe in z opravljanjem drugih dejavnosti. Pri tem opravljanje drugih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe.

Če je več občin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev.

Javna sredstva iz tega člena se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda določi ustanovitelj, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela.

Javni zavod dobi javna sredstva v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda samostojno odloča.

35. člen (naloge direktorja)

Naloge direktorja so:

- organizira delo javnega zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema kadrovske načrte,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda,
- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
- in druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet javnega zavoda.

Strateški načrt iz prvega odstavka tega člena je dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, program dela pa je njegov letni izvedbeni načrt, katerega sestavni del je finančni načrt.

42. člen (svet)

Javni zavod ima svet, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenuje ustanovitelj, in predstavniki delavcev zavoda, ki imajo najmanj enega člana in največ do ene tretjine članov v svetu zavoda.

Svet ima naslednje naloge:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnem načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- odloča o pritožbah delavcev, ki se nanašajo na pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnega razmerja,
- opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se podrobneje določi sestavo in način delovanja sveta.

73. člen (oddaja v upravljanje oziroma najem javnemu zavodu)

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda na področju kulture se določijo nepremičnine in oprema, ki se dajo kot del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu za izvajanje dejavnosti,

za katero je ustanovljen.

Lokalna skupnost ali država lahko odda del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu na področju kulture s pogodbo brez javnega razpisa, če se s tem zagotovi najbolj racionalna uporaba javne kulturne infrastrukture.

Javni zavod je dolžan zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena. Pri oddajanju prostih zmogljivosti imajo prednost kulturni izvajalci za javne kulturne programe ali kulturne projekte, ki so združljivi s področjem dela javnega zavoda.

74. člen **(oddajanje v najem drugim kulturnim izvajalcem)**

Ministrstvo, pristojno za kulturo, oziroma pristojni organ lokalne skupnosti da javno kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe ali kulturne projekte na podlagi javnega razpisa s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko odda javna kulturna infrastruktura v upravljanje oziroma uporabo organizaciji, ki deluje v javnem interesu (80. člen tega zakona), brez javnega razpisa.

nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

75. člen **(obveznosti upravljavcev oziroma uporabnikov** **javne kulturne infrastrukture)**

Javno kulturno infrastrukturo se daje v upravljanje ali v uporabo izvajalcem kulturnih dejavnosti brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega tekočega vzdrževanja.

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

83. člen **(pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna)**

Samozaposleni v kulturi lahko zaprosijo za pridobitev pravice do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje ter za starševsko varstvo in za zaposlovanje od najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna v primerih, ko njihovo delo pomeni izjemen kulturni prispevek v zadnjih treh letih ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovske potrebe v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če delo samozaposlenega v zadnjih treh letih pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic.

Pravica iz prejšnjega odstavka se podeljuje za tri leta z možnostjo ponovnih podeljevanj.

Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki zaprosi za pravico do plačila prispevkov in je dosegel starost najmanj 50 let ter mu do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojeitev manjka največ šest let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojeitev, če se ob izpolnitvi le-teh upokoji. Če se samozaposleni ne upokoji ob izpolnitvi minimalnih pogojev za upokojeitev, se mu pravica do plačila prispevkov prizna do dejanske upokojeitve.

85. člen

(dohodkovni cenzus)

Samozaposleni v kulturi, ki pridobi pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna v skladu s 83. členom tega zakona, lahko to pravico v tekočem letu uveljavlja le, če mu njegov dohodkovni položaj ne zagotavlja normalnih pogojev za delo (v nadaljnjem besedilu: dohodkovni cenzus).

Izpolnjevanje dohodkovnega cenzusa se ugotavlja za vsako tekoče leto na podlagi povprečja dohodkov iz preteklih zadnjih treh let. Dohodek se ugotavlja na podlagi odločb o odmeri dohodnine oziroma davčnih obračunov akontacij dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki so bili podlaga za odločbo o odmeri dohodnine, in drugih davčnih odločb ter podatkov iz obračunov davčnega odtegljaja za pretekla zadnja tri leta.

Pri ugotavljanju dohodkovnega cenzusa se od dohodkov, ki so zajeti v odločbah oziroma obračunih iz prejšnjega odstavka, odštevajo:

- obračunani obvezni prispevki za socialno varnost, ki jih je samozaposleni plačal sam;
- obračunani obvezni prispevki za socialno varnost, plačani iz državnega proračuna za samozaposlene, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, če so bili navedeni prispevki vključeni kot prihodki v davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti;
- zneski dohodkov, ki jih je samozaposleni prejel iz naslova delovnih štipendij ministrstva, pristojnega za kulturo, Javne agencije za knjigo, delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila ter drugih primerljivih umetniških štipendij, namenjenih spodbujanju ustvarjanja na področjih, ki jih določa 4. člen tega zakona in jih podeljujejo domače ali tuje organizacije, ter
- dohodki iz naslova nagrad na področju kulture.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, na podlagi zahtevka od pristojnega davčnega organa pridobi podatke iz drugega odstavka tega člena, potrebne za odločanje o pravici do plačila prispevkov iz državnega proračuna. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje dohodkovnega cenzusa, iz naslova obračunanih obveznih prispevkov za socialno varnost, plačanih iz državnega proračuna, mora ministrstvu za kulturo predložiti izjavo, da je za znesek teh prispevkov povečal prihodke v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Podatke o delovnih štipendijah ministrstva, pristojnega za kulturo, Javne agencije za knjigo ter delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila pridobi ministrstvo iz lastnih evidenc in evidenc Javne agencije za knjigo. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje dohodkovnega cenzusa, iz naslova drugih primerljivih umetniških štipendij, namenjenih spodbujanju ustvarjanja, in odbitek iz naslova nagrad na področju kulture, ki jih je prejel v preteklih zadnjih treh letih, mora poslati dokazila o njihovem prejemu.

Dokler dohodkovni cenzus ni ugotovljen, se prispevki za tekoče leto plačujejo kot akontacija, pri čemer država zahteva povračilo plačanih prispevkov, če se izkaže, da upravičenec presega dohodkovni cenzus.

87. člen (odločitev o zahtevi)

O zahtevi za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in priznanju pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnih sredstev odloči minister po posvetovanju s strokovno komisijo iz 20. člena tega zakona s področja delovanja kandidata in Kulturniško zbornico.

Če posameznik istočasno poda zahtevo za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi, minister odloči o obeh vlogah hkrati. V tem primeru se lahko pravica do plačila prispevkov za socialno

zavarovanje prizna z dnem vpisa v razvid.

Če poda zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposleni, ki je že vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, se mu pravica lahko prizna s prvim dnem naslednjega meseca, ko je vloga popolna.

III. URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

93. člen (opredelitev pogodb)

Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pogodba) je pogodba, ki jo sklene država s pravno osebo oziroma posameznikom (v nadaljnjem besedilu: prejemnik sredstev), ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

Določbe tega zakona o pogodbah se primerno uporabljajo za:

- pogodbe z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo (59. člen),
- pogodbe o financiranju javnih kulturnih dobrin širšega pomena (67. člen),
- pogodbe o občinskem sofinanciranju javnih zavodov države (68. člen),
- pogodbe o financiranju nalog, namenjenih enotnemu izvajanju javne službe (69. člen),
- pogodbe, s katerimi se oddaja v upravljanje ali v uporabo javna kulturna infrastruktura (74. člen).

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, se za pogodbe uporabljajo splošna pravila pogodbenega prava.

Prejemnik sredstev ne sme prenesti pravic in obveznosti iz te pogodbe na tretjo osebo brez pisnega soglasja države.

Določbe tega zakona o pogodbah smiselno uporabljajo tudi lokalne skupnosti ter javne agencije in javni skladi.

95. člen (trajanje pogodb)

Pogodba se sklene za določen čas in je lahko tudi večletna. Z njo lahko ministrstvo, pristojno za kulturo, prevzema tudi obveznosti, ki zahtevajo plačilo v prihodnjih letih, če so za ta namen za prvo leto trajanja pogodbe zagotovljena sredstva v proračunu tekočega leta.

Trajanje pogodbe se lahko podaljša s sklenitvijo aneksa k njej, vendar največ do konca leta, v katerem se je iztekel redni pogodbeni rok.

97. člen (sprememba večletnih pogodb)

Če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za kulturo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša kot so bila v letu podpisa pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se večletna pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni.

98. člen (razveza pogodbe v javnem interesu)

Če se v letih po podpisu pogodbe zmanjša obseg sredstev, ki je v državnem proračunu namenjen za kulturo do takšne mere, da izpolnitev pogodbe za financiranje javnega kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoča, se pogodba na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo, razveže.

Prejemnik sredstev mora izvesti tolikšen del programa ali projekta, ki ustreza do razveze prejetim sredstvom v skladu s pogodbo, razen če taka izpolnitev ni smiselna. V tem primeru mora vrniti sredstva, ki jih je prejel in niso bila porabljena za izvršitev dejavnosti oziroma izvedbo programa ali projekta, ki je bil predmet pogodbe.

99. člen (vsebina pogodbe)

S pogodbo se uredijo vsa medsebojna razmerja v zvezi z zagotavljanjem državnih sredstev za financiranje predmeta pogodbe, zlasti pa:

- cilji, ki bodo realizirani v obdobju sklenitve pogodbe zaradi uresničitve namena pogodbe,
- kriteriji, po katerih se bo spremljalo njihovo uresničevanje,
- roki, v katerih morajo biti cilji doseženi,
- obseg, roki in način zagotavljanja sredstev države,
- druga vprašanja medsebojnih razmerij.

102. člen (vrsti postopka)

Postopek za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev se izvede kot:

- javni poziv,
- javni razpis.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izjemoma minister izda sklep o financiranju določenega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta brez javnega poziva oziroma javnega razpisa, če se financira iz interventnih sredstev ministrstva in če je neogibno nujno zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju.

Višina interventnih sredstev iz prejšnjega odstavka se določi z letnim proračunom.

104. člen (uvedba postopka)

Postopek se uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa.

Javni poziv oziroma javni razpis objavi ministrstvo, pristojno za kulturo, za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.

Minister sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.

113. člen (odločba)

Na podlagi poročila strokovne komisije minister z odločbo zavrne vlogo, ki ne izpolnjuje umetniških, kulturnopolitičnih, strokovnih in drugih kriterijev ter zahtev, ali z odločbo določi, da se posamezen kulturni program ali projekt sprejme v financiranje ter določi delež javnih sredstev, pri čemer se obseg obveznosti in način njihove izpolnitve podrobneje določita s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Odločba je podlaga za sklepanje pogodbe o financiranju javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

120. člen (odločba)

Na podlagi predloga strokovne komisije minister izda o vsaki ustrezni vlogi, prispeli na javni razpis, posamično odločbo, s katero odloči o odobritvi ter deležu sofinanciranja ali o zavrnitvi

sofinanciranja posameznega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa.

V primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev lahko minister izda novo odločbo, s katero se na podlagi rezervne liste iz tretjega odstavka prejšnjega člena odobri financiranje že zavrnjenega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa ali poveča obseg sofinanciranja že odobrenega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta. Z novo odločbo se odpravi in nadomesti prejšnja odločba o odobritvi ali o zavrnitvi sofinanciranja.

Odločbe iz prvega odstavka tega člena so podlaga za sklepanje pogodb o sofinanciranju kulturnih programov in kulturnih projektov.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

(navedba argumentov in posledic, ki v konkretnem primeru narekujejo predlaganje nujnega ali skrajšanega postopka, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se v skladu s 169.člen Poslovnika Državnega zbora obravnava po nujnem postopku)

VI. PRILOGE

- **Preglednica prispelih pripomb zainteresirane javnosti**